केन्द्रीयसंसस्कृतविश्वविद्यालयः

राजीवगान्धीपरिसरः, शृङ्गेरी

वेदाङ्ग-वेदभाष्यविद्याशाखा(कृष्णयजुर्वेदभाष्यम्)

शास्त्रि-चतुर्थसत्रार्धम्

GE- 4

प्रस्तावना -

- श्रौतकर्मणि अग्निहोत्रम्, इष्टिः, सोमः चेति त्रीणि कर्माणि प्रकृतिपदवाच्यानि भवन्ति। तत्र प्रधानं कर्म दर्शपूर्णमासेष्टिः भवति। तस्मिन् कर्मणि शाखाच्छेदनादिकर्मणि विनियुक्तानां मन्त्राणां भाष्यमधीत्य कर्मस्वरूपं ज्ञातुं प्रभविष्यन्ति । अतः प्रकृतस्य दर्शपूर्णमासेष्टेः स्वरूपं परमावाश्यकम् । अस्मिन् पत्रे दर्शपूर्णमासेष्टिसम्बद्धानां मन्त्राणां भाष्यमध्येष्यन्ति ।

उद्देश्यम् -

- मन्त्राणां विनियोगज्ञानं प्राप्स्यन्ति ।
- हविष्कृदेहीत्यादिमन्त्राणाम् अर्थं ज्ञास्यन्ति ।

सङ्गतिः -

- कृष्णयजुर्वेदस्य तैत्तिरीयसंहितायाः प्रथमप्रश्नान्तर्गतानां विषयाणां तारतम्येनाध्यापनम्।

फलितांशः -

- दर्शपूर्णमासयागान्तर्गतात् हविष्कृदेहीतिप्रकरणादारभ्य कपालोपधानपर्यन्तं भागम् अधिगमिष्यन्ति।
- सम्पूर्णस्य दर्शपूर्णमासप्रकरणस्य अवगमनप्रक्रियाम् अनुष्ठानप्रक्रियां च ज्ञातुं प्रभविष्यन्ति ।
- मन्त्राणां श्रौतकर्मणि विनियोज्ञानपूर्वकं विद्यार्थिनः एतत्पत्रान्तर्गतं विषयज्ञानं दृढयिष्यति।

GE - 4

पाठ्यग्रन्थः- **दर्शपूर्णमासमन्त्राः** (सायणभाष्यसहित-तैत्तिरीयसंहितायां प्रथमकाण्डे प्रथमप्रश्ने पञ्चमानुवाकात् सप्तमानुवाकसमाप्तिपर्यन्तम् सब्राह्मणम्) ।

Credit 1	हविष्कृदेहि' इत्यस्य अङ्गत्वनिश्चयः, अवघातस्य आवृत्तिविचारः, नानाबीजेष्टौ आवृत्तिविचारः ।
Credit 2	नीवारानवहन्ति इत्यत्र ऊहविचारः. पञ्चमानुवाकस्य स्वरविवेकः, व्याकरणविशेषाः, मीमांसाविचारश्च । ।
Credit 3	धान्यमसि इत्यत्र ऊहविचारः, षष्ठानुवाकस्य व्याकरणविशेषाः, मीमांसाविचारश्च ।
Credit 4	कपालोपधानस्य उद्देश्यत्वविमर्शः, सप्तमानुवाकस्य व्याकरणविशेषाः, मीमांसाविचारश्च ।

आधारग्रन्थः -

- कृष्णयजुर्वेद-तैत्तिरीयसंहिता (सायणभाष्यम्) ।